

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor

învinuirea lui

Serghei Zamuruev
(art. 287 alin. (3) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1ra-1784/2023
Nr. PIGD 1-22095547-01-1ra-08092023)*

Procedura judecării recursului depus până la 01 septembrie 2023; Art. 427 alin.(1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală (versiunea până la 1 septembrie 2023) – recursul condamnatului este vădit neîntemeiat, deoarece nu menționează explicit erorile în aprecierea probelor care ar combate motivele esențiale invocate în instanța de apel. Recursul avocatului este tardiv.

12 martie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Liliana Cușcă

Instanța de apel: Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Silvia Gîrbu

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Serghei Zamuruev,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Serghei Zamuruev s-a născut în anul 1978 în mun. Chișinău. El a fost învinuit de huliganism agravat, săvârșit cu aplicarea armei, în temeiul art. 287 alin. (3) Cod penal (trei episoade, unul comis la 04 iunie 2022 și două la 15 iunie 2022).

2. Serghei Zamuruev a fost apărat de avocații Igor Gurițanu, Ion Popa și Petru Răileanu.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Serghei Zamuruev a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și condamnat la patru ani și șase luni de închisoare, cu suspendarea condiționată pe un termen de probațiune de patru ani.

4. La 22 februarie 2023, instanța de apel a respins apelul declarat de avocat, a admis apelul procurorului și a casat sentința în partea suspendării executării pedepsei cu închisoarea.

5. La 28 aprilie 2023, condamnatul a depus recurs în care solicită casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare. La 26 ianuarie 2024, avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Zamuruev, a depus recurs în care solicită repunerea recursului în termen, casarea totală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 09 iunie 2022 și s-a finalizat în 04 iulie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 05 iulie – 12 octombrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 29 decembrie 2022 și 22 februarie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 08 septembrie 2023.

ÎN FAPT

7. Serghei Zamuruev a fost învinuit că, la 04 iunie 2022, în jurul orei 13:20, acționând cu intenție directă și din motive huliganice, aflându-se în apartamentul său din mun. Chișinău, a perturbat ordinea și liniștea publică. Prin geamul apartamentului, el a efectuat o împușcătură dintr-o armă pneumatică de model ИЖ 53 cu dispozitiv optic în direcția unui automobil ce aparținea CNAMUP Chișinău, care se deplasa pe strada Nicolae Zelinschi. Incidentul a cauzat deteriorarea unor blanchete de acte, iar asistentului medical Daniel Petreanu i-au fost provocate

dureri la nivelul coapsei stângi. Acțiunile lui Serghei Zamuruev au fost calificate conform art. 287 alin. (3) Cod penal.

8. Serghei Zamuruev a mai fost învinuit că, la 15 iunie 2022, în jurul orei 09:45, acționând cu intenție directă și din motive huliganice, aflându-se în apartamentul său din mun. Chișinău, a perturbat ordinea și liniștea publică. Prin geamul apartamentului, el a efectuat o împușcătură dintr-o armă pneumatică de model ИЖ 53 echipată cu un dispozitiv optic în direcția automobilului ce aparținea CNAMUP Chișinău, care se deplasa pe strada Nicolae Zelinschi, cauzând deteriorarea parțială a acestuia. Acțiunile lui Serghei Zamuruev au fost calificate conform art. 287 alin. (3) Cod penal.

9. Serghei Zamuruev a mai fost învinuit că, la 15 iunie 2022, în jurul orelor 10:35, acționând intenționat, aflându-se în apartamentul său, din mun. Chișinău, a perturbat ordinea și liniștea publică din motive huliganice. Prin geamul apartamentului a efectuat o împușcătură dintr-o armă pneumatică de model ИЖ 53 echipată cu un dispozitiv optic, în direcția automobilului ce aparținea CNAMUP Chișinău, care se deplasa pe strada Nicolae Zelinschi, cauzând deteriorarea parțială a acestuia. Acțiunile lui Serghei Zamuruev au fost calificate conform art. 287 alin. (3) Cod penal.

10. La etapa urmăririi penale, organul de urmărire penală a solicitat informație de la Centrul Comunitar de Sănătate Mintală, sectorul Botanica, mun. Chișinău, dacă Serghei Zamuruev se află la evidența medicului psihiatru. Prin răspunsul nr. 10442, s-a constatat că Serghei Zamuruev nu se află la evidența medicului psihiatru din acest sector (f.d. 90, 90-verso, vol. I). Mai mult, fiindu-i adusă la cunoștință învinuirea și făcând cunoștință cu materialele cauzei, condamnatul împreună cu apărătorul său nu au formulat cereri privind efectuarea expertizei judiciare psihiatrice (f.d. 141-142, vol.I).

a. Sentința

11. La 12 octombrie 2022, prin [sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani](#), Serghei Zamuruev a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii:

Episodul	Recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii	Pedeapsa
04 iunie 2022	art. 287 alin. (3) Cod penal	trei ani și două luni de închisoare
15 iunie 2022	art. 287 alin. (3) Cod penal	trei ani și două luni de închisoare
15 iunie 2022	art. 287 alin. (3) Cod penal	trei ani și două luni de închisoare
	art. 84 alin. (1) Cod penal	cinci ani de închisoare

	art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală	patru ani și șase luni de închisoare art. 90 Cod penal suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de patru ani
--	--	---

12. Instanța a constatat că condamnatul a pledat nevinovat, susținând că învinuirea adusă contravine circumstanțelor cauzei. Vinovăția condamnatului a fost confirmată prin declarațiile părții vătămate Daniel Petreanu, a martorilor Daniel Brînza, Iurie Ivas, Alvina Nezveștiuc, Vladislav Stati, procesele-verbale de cercetare la fața locului din 04 iunie 2022 și 15 iunie 2022, rapoartele de expertiză judiciare, procesul-verbal de percheziție din 15 iunie 2022, înregistrările video și celelalte probe administrate. De asemenea instanța a notat că, pentru încălcarea dreptului la interpret al inculpatului pe parcursul urmăririi penale, în conformitate cu art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare de șase luni a fost redusă, fiindu-i stabilită pedeapsa de patru ani și șase luni de închisoare. Instanța a conchis că, la aplicarea pedepsei condiționate, a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, că inculpatul este la prima abatere, neavând antecedente penale și de lipsa circumstanțelor agravante sau atenuante.

13. În cadrul ședinței de judecată din 26 septembrie 2022, procurorul care reprezenta învinuirea pe caz a prezentat răspunsurile parvenite de la Instituția Medico Sanitară Publică AMT Botanica solicitate din propria inițiativă pentru a verifica starea de sănătate a condamnatului.

14. Potrivit răspunsurilor parvenite, Serghei Zamuruev este înregistrat pe lista medicului de familie din cadrul Centrului Medicilor de Familie nr. 2. La evidența medicală cu maladii cronice acesta nu se află. El nu locuiește la adresa din str. Cuza-Vodă indicată în cererea de înregistrare a medicului de familie. Din discuția cu medicul de familie din cadrul Centrului Medicilor de Familie nr. 1, s-a constatat că pacientul Serghei Zamuruev nu locuiește la adresa din str. Zelinski și nu a solicitat asistență medicală în cadrul CMF nr. 1. Conform notificărilor din baza de date a Sistemului Informațional Automatizat Asistență Medicală Primară și din fișa medicală a bolnavului de ambulator (F-025/e), pe numele Serghei Zamuruev, acesta nu a solicitat asistență medicală la medicul de familie și la medicii specialiști din cadrul Centrului Medicilor de Familie nr. 2 din anul 2014. Astfel, medicul de familie a fost în imposibilitate de a lua legătura cu condamnatul pentru a-i recomanda efectuarea examenelor profilactice anuale obligatorii în scopul depistării precoce a maladiilor și prevenirii progresării acestora.

15. Conform răspunsului nr. 01-11/632, informația privind evidența pacienților la medicul psihiatru ține de competența Centrului Comunitar de Sănătate Mintală Botanica, entitate juridică separată. Cererea a fost readresată către Instituția medico-sanitară nominalizată pentru examinare.

16. Instanța a constatat că, atât partea apărării, cât și inculpatul nu au avut obiecții sau cereri pentru efectuarea expertizei judiciare psihiatrice.

b. Apelurile depuse

17. La 21 octombrie 2022, avocatul Igor Gurițanu, în interesele lui Serghei Zamuruev, a depus apel, solicitând casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare. Potrivit apelului, instanța de fond nu a constatat corect circumstanțele de fapt și de drept și nu au fost apreciate just probele administrate. Acuzarea nu a prezentat probe suficiente care ar dovedi vinovăția condamnatului. Partea vătămată, Daniel Petreanu, și martorii, Daniel Brînza, Iurie Ivas și Alvina Nezveștiuc nu au depus declarații care să confirme învinuirea adusă inculpatului. Toți martorii audiați au relatat doar presupunerea efectuării unei împușcături dintr-o armă pneumatică, auzirea unui sunet care provine de la o împușcătură și presupunerea formării unei adâncituri pe caroseria sau parbrizul ambulanței în urma acesteia. Probele administrate în cadrul urmăririi penale nu demonstrează comiterea infracțiunii incriminate de către Serghei Zamuruev.

18. La 27 octombrie 2022, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Ina Mahu, a depus apel în care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei, cu excluderea prevederilor art. 90 Codul penal. Prin aplicarea art. 84 Cod penal, procurorul solicită stabilirea pedepsei definitive de 10 ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Mai mult, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, fără a motiva suficient de clar de ce consideră că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia.

c. Decizia instanței de apel

19. La 22 februarie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul declarat de avocat, a admis apelul procurorului, a casat parțial sentința în partea pedepsei și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, prin care a exclus suspendarea pedepsei cu închisoarea. În rest, sentința a fost menținută. Instanța de apel a considerat că probele și motivarea instanței de fond sunt plauzibile și le-a acceptat, evitând repetarea acestora.

20. Instanța de apel a confirmat corectitudinea stabilirii vinovăției lui Sergiu Zamuruev de către prima instanță, în baza declarațiilor părții vătămate Daniel Petreanu, care a relatat că la data de 04 iunie 2022 în timp ce se afla în tură și se deplasa către solicitarea cu AMU, pe strada Zelinski, geamul șoferului fiind deschis a auzit o împușcătură în salon, apoi a simțit o lovitură în regiunea coapsei stângi. A auzit un zgomot de împușcătură. Glonteile când a ajuns în salon a făcut gaură în fișele de solicitare. Nu a văzut pe cineva să împuște, însă adresa exactă era strada Zelinski, lângă blocul nr. 12. Ajungând la locul solicitării, după verificarea pacientului, când a ieșit, șoferul i-a arătat că a găsit glonteile. Aceste declarații coroborează cu cele ale martorului Daniel Brînza, care a menționat că, deplasându-se cu echipajul ambulanței, spre solicitare a auzit un zgomot și un obiect, a trecut cu viteză în fața ochilor și a lovit mapa colegului. Ajungând la destinație, a găsit glonteile de la arma pneumatică. El a declarat că glonteile i-a căzut

în brațe. Direcția de deplasare era cu sens unic, pe strada Zelinski, până la trecerea de pietoni. Glontele a pătruns din partea stângă, lovind inițial mapa colegului, ulterior piciorul acestuia. El nu a sesizat îndată ce s-a întâmpat, deoarece era concentrat la volan. El este încrezut că împușcătura a fost trasă din partea blocului, de la balcon de la etajul doi sau trei, deoarece unghiul de cădere al glontelui era în fața ochilor și a ajuns la nivelul scaunului colegului.

21. Martorii Iurie Ivas, Alvina Nezveșciuc și Vladislav Stati au comunicat evenimentele din luna iulie 2022, că deplasându-se la solicitare pe strada Zelinski, au auzit un sunet care l-au asociat cu un glonte și au presupus că este o împușcătură. S-au oprit, au chemat serviciul 112. A venit poliția și împreună cu ambulanța au făcut niște ture și pe parcurs s-au mai auzit astfel de sunete. În partea stângă a caroseriei a văzut o adâncitură și au presupus că este urma de la lovitură. Acel zgomot a parvenit din partea stângă a ambulanței. Aceste declarații au fost reținute de instanță ca veridice, concludente și logice. Ele sunt confirmate și de probele materiale, inclusiv procesele-verbale de cercetare la fața locului din 04 iunie și 15 iunie 2022, procesele-verbale de ridicare, de examinare, procesul-verbal de percheziție, rapoartele de expertiză judiciară, împreună cu secvențele video instalat în automobilul ambulanței, precum și cel efectuat în cadrul percheziției, unde la domiciliul condamnatului au fost depistate și ridicate două arme de model ИЖ 53, un vizor optic, o cutie cu capsule de culoare aurie-roșietică cu inscripția „КАПСУЛЫ ЦЕНТРАЛЬНОГО БОЯ”, cutie metalică cu inscripția „Diabolo Lux” și o cutie cu inscripția „Ozzay”, cu mai multe gloanțe din plumb cu calibrul de 4,5 mm, 177 la număr.

22. De asemenea, instanța de apel a mai reținut că, deși condamnatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, el a explicat că, la 15 iunie 2022, la el în apartament au intrat brigada cu destinație specială „Fulger”. În acea zi, ambulanțele mergeau cu sirena pornită, din care considerente a pus căștile în urechi și a adormit. În apartamentul său a avut loc o percheziție, în urma căreia au fost depistate două pistoale pneumatice, un dispozitiv optic, care era un dispozitiv de armă de vânătoare dăruit de cineva, și proiectile din metal. Pistoalele i-au fost dăruite de tatăl său din adolescență. El afirmă că nu a împușcat niciodată în oameni sau în automobile, însă, odată, a încercat să împuște în geamul termopan, fără ca acesta să prezinte vreun semn. El precizează că, la 04 iunie și 15 iunie 2022 nu a împușcat în ambulanțe. Îl deranjau sirenele de la ambulanță, însă nu doar pe el, dar și pe alți vecini. Pistoalele le păstra din motiv că sunt amintire de la tatăl său. Acesta a fost vânător și el avea arme de vânătoare. El a explicat că lătratul câinilor îl deranjează, deoarece nu poate dormi. El a declarat că, uneori, de la balcon putea împușca în gol, fără proiectile, pentru a produce un sunet specific care speria câinii. Niciodată el nu s-a adresat la medicul psihiatru.

23. Instanța de apel a menționat că, instanța de fond eronat a suspendat executarea pedepsei cu închisoarea, având în vedere gravitatea infracțiunii comise de inculpat care a comis trei infracțiuni. Instanța a considerat că având în vedere gravitatea faptei și persoana inculpatului, care anterior nu a fost atras la răspundere

penală, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, corectarea acestuia este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate.

24. Dispozitivul deciziei a fost pronunțat pe 22 februarie 2023, în prezența condamnatului și apărătorului Ion Popa. Instanța a informat participanții la proces că decizia motivată va fi pronunțată la 29 martie 2023, ora 14:00 (f.d. 216-220, vol.II). La ședința din 29 martie 2023, condamnatul nu s-a prezentat, fiind prezent doar procurorul și avocatul Ion Popa (f.d. 221-222, vol.II). Decizia motivată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești la 06 aprilie 2023. Instanța de apel a trimis copia deciziei la părți, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 851 (f.d. 237, vol.II). La 18 august 2023, decizia motivată tradusă în limba rusă a fost expediată de către curtea de apel la adresa condamnatului (f.d. 19, vol. III).

d. Recursurile

25. La 28 aprilie 2023, condamnatul Serghei Zamuruev a depus recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare. Recurentul susține că la examinarea cauzei în instanța de apel a fost încălcat art. 6 din CEDO. El nu cunoaște acuzațiile care i s-au adus, actele de procedură și decizia instanței de apel nu i-au fost traduse în limba pe care o cunoaște, fapt ce constituie o încălcare a dreptului la justiție prevăzut de art. 16 alin. (2) și 19 Cod de procedură penală. Deși apărarea a invocat motive referitor la starea de sănătate a condamnatului, instanțele judecătorești nu au dispus efectuarea unei expertize judiciare psihiatrice. Instanțele judecătorești urmau să stabilească modul în care persoanele aflate în ambulanță au perceput evenimentele și dacă faptele comise pot fi încadrate în acte de huliganism. Nu s-a formulat o concluzie clară cu privire la care dintre acțiunile condamnatului se încadrează în norma prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal. Acuzarea s-a bazat exclusiv pe raportul de expertiză, însă aceasta nu confirmă că inculpatul a efectuat împușcăturile sau că glonțul a lovit ambulanța. Nu au fost prezentate probe care să susțină acuzațiile aduse. În acțiunile lui nu sunt prezente elementele infracțiunii de huliganism agravat, deoarece fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art. 78 Cod contravențional. Învinuirea adusă lui este incertă, fiind formulată fără precizie și claritate, iar conținutul rechizitoriului i-a devenit cunoscut doar după traducerea acestuia în instanța de judecată. Recursul este declarat în temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare până la 01 septembrie 2023).

26. Serghei Zamuruev a fost reținut la 21 septembrie 2023 (f.d. 7, vol.III).

27. La 26 ianuarie 2024, avocatul Răileanu Petru, în numele condamnatului, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Apărarea solicită repunerea în termen a recursului, admiterea lui, casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. Potrivit apelului, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor expuse în apelul apărării în care desfășurat au fost descrise drepturile care au fost încălcate condamnatului, precum și lipsa faptului infracțiunii.

28. La 07 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. Referință a fost depusă de către procurorul Pavel Guțan, care a solicitat inadmisibilitatea recursului condamnatului ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, iar al avocatului Petru Răileanu, ca fiind depus peste termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Cererea de recurs a condamnatului a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;

...

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.”

30. În perioada relevantă, art. 287 alin. (3) Cod penal prevedea următoarele:

„(3) Huliganismul agravat, adică acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), dacă au fost săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.”

31. Până la 01 septembrie 2023, art. 422 Cod de procedură penală prevedea că termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevedea repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală prevede în pct. 9 și 25 următoarele:

„9). Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanțelor de apel, potrivit prevederilor art. 422 CPP, este de 2 luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei - de 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de judecătorii completului de judecată. ...

În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.

25) ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 CPP, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

32. Art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Persoana care nu posedă sau nu vorbește limba de stat are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret.”

33. Art. 1 alin. (1) - (3) a Legii nr. 264/2008, cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, prevede:

„(1) Prezenta lege reglementează statutul, autorizarea și organizarea activității interpreților și traducătorilor implicați în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, notarilor, avocaților și executorilor judecătorești.

(2) Pentru organele indicate la alin.(1) pot efectua interpretări și/sau traduceri doar interpreții și/sau traducătorii autorizați.

(3) Prin excepție de la alin. (2), în cazurile în care nu există interpreți și/sau traducători autorizați din/în limbile pentru care se solicită interpretarea și/sau traducerea ori interpreții și/sau traducătorii autorizați nu pot fi contractați pentru efectuarea interpretării și/sau traducerii, organele indicate la alin.(1) (printre care sunt și instanțele judecătorești) pot folosi persoane care cunosc limbile din/în care se face interpretarea și/sau traducerea, dar care nu sînt autorizate.”

34. Articolul 85 alin. (1) Cod procedură penală, interpretul, traducătorul, prevede următoarele:

„(1) Interpret, traducător este persoana care cunoaște limbile necesare pentru interpretarea semnelor celor muți ori surzi sau traducere, precum și terminologia juridică, nu este interesată în cauza penală și acceptă să participe în această calitate. Interpretul, traducătorul este desemnat în această calitate de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod. Interpretul, traducătorul poate fi numit din rîndul persoanelor propuse de către participanții la procesul penal.

(2) Judecătorul, procurorul, persoana care efectuează urmărirea penală, apărătorul, reprezentantul legal, grefierul, expertul, martorul nu sînt în drept

să-și asume obligații de interpret, traducător chiar dacă posedă limbile și semnele necesare pentru traducere.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

a. Recursul condamnatului

35. Recursul condamnatului a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

36. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs nici să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală. Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (deciziile CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56; [1ra-325/2024](#), § 25).

37. Recurentul solicită trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recursurile depuse până la 01 septembrie 2023 sunt examinate potrivit procedurii noi. Conform art. 435 Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție poate dispune rejudecarea cauzei doar dacă eroarea judiciară admisă de curtea de apel nu poate fi corectată în instanța de recurs. Prin urmare, remiterea la rejudecare este excepția, iar înlăturarea de către instanța de recurs a erorii, fără remitere la rejudecare, este regula (încheierea CSJ nr. [1ra-1213/2023](#), § 26).

38. Recursul condamnatului a fost depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Deși în cererea de recurs este invocat temeiul prevăzut la pct. 8), recurentul nu prezintă niciun argument în susținerea acestuia. În recurs se invocă, în mare parte, argumentele invocate în apel ce țin de modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare, încălcarea dreptului condamnatului la interpret și la un proces echitabil, inclusiv și încadrarea greșită a faptei. Pentru a facilita examinarea acestora, ele vor fi examinate împreună prin prisma temeiurilor respective.

39. Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Completul constată că, la momentul depunerii recursului acesta se referea la motivarea deciziei instanței de apel și conținea cinci situații distincte. Condamnatul în cererea de recurs a invocat că: a) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; b) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, c) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

40. Instanța de recurs reiterează că simplul fapt al dezacordului cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) al Codului de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent precum că, instanța de apel nu s-

a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ar trebui interpretat ca o obligație a instanței de apel să combată convingător toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. El nu poate fi interpretat ca obligând instanța să combată argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia \(nr. 2\)](#), 2017, § 84 și [S.C. IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40). De asemenea, instanța de apel poate, printr-o declarație generală, să respingă argumentul invocat în apel, subscriind motivării convingătoare a primei instanțe pentru respingerea argumentului respectiv (a se vedea hotărârile CtEDO [Garcia Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26; [Stepanyan v. Armenia](#), 2009, § 35).

41. În ceea ce privește argumentul condamnatului, conform căruia nu a fost dovedită vinovăția lui în cele incriminate, completul de judecată notează că acest argument a fost deja respins de către instanța de apel, în mod motivat. Probele pe care sa bazat instanța pentru condamnarea lui Serghei Zamuruev au fost declarațiile părții vătămate Daniel Petreanu, a martorilor Daniel Brînza, Iurie Ivas, Alvina Nezveștiuc și Vladislav Stati, precum și probele materiale. Toate argumentele invocate de apărare au fost respinse, instanța de apel oferind o expunere convingătoare a motivelor sale de respingere.

42. În recurs se invocă că instanțele de judecată nu au dispus efectuarea expertizei judiciare psihiatrice și i-a fost încălcat dreptul la interpret. Recurentul consideră că acuzarea și instanța de judecată nu au întreprins măsuri de a dispune expertiza judiciare psihiatrică în privința condamnatului. Argumentul dat este invocat pentru prima dată în instanța de recurs. La etapa urmăririi penale, în prima instanță și instanța de apel condamnatul și avocatul său nu au solicitat și nici nu au invocat necesitatea efectuării expertizei judiciare psihiatrice. Prin urmare, având în vedere art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, acest argument nu poate fi invocat în recurs. Completul totuși notează că, la etapa urmăririi penale, organul de urmărire penală a solicitat informație dacă condamnatul se află la evidența medicului psihiatru, iar potrivit răspunsului s-a constatat că Serghei Zamuruev nu se află la evidența medicului psihiatru. În instanța de fond, procurorul a anexat răspunsurile privind verificarea stării psihiatrice a condamnatului. Din răspunsuri și comportamentul condamnatului nu rezultau dubii în ceea ce privește sănătatea mintală a acestuia.

43. Recurentul invocă încălcarea dreptului la un proces echitabil prin lipsa traducerii actelor de procedură, inclusiv decizia instanței de apel în limba pe care o cunoaște. Curtea Supremă de Justiție a dat deja o interpretare în ceea ce privește participarea interpretului în ședința de judecată (a se vedea decizia [1re-159/2023](#)). Completul reiterează că dreptul la un interpret este unul din elementele dreptului la un proces echitabil. Prin urmare, acest drept urmează a fi interpretat prin prisma impactului pe care îl aduce procesului echitabil. Scopul dreptului la un interpret este de a permite acuzatului să își organizeze apărarea, adică să poată prezenta instanței de judecată versiunea apărării (hot. CtEDO [Lagerblom v. Suedia](#), 2003,

§ 61), inclusiv să poată înțelege procedurile și să își informeze avocatul despre orice aspecte care ar putea fi invocate pentru a se apăra (hot. CtEDO [Cuscani v. Marea Britanie](#), 2002, § 38).

44. Completul constată că acțiunile procesuale de la etapa urmăririi penale au fost desfășurate în prezența interpretului autorizat și aduse la cunoștință condamnatului în limba pe care o posedă (proces-verbal de reținere, proces-verbal de percheziție corporală, proces-verbal de aducere la cunoștință și de explicare persoanei reținute a drepturilor și obligațiilor bănuितului, proces-verbal de audiere a bănuितului), fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată pe fiecare filă a actelor enumerate și parafă, unde condamnatul a refuzat să semneze, fără a înainta obiecții de neclaritate a acestora (f.d. 95, 97-100, vol. I). La materialele cauzei penale sunt prezente în limba rusă, ordonanța de punere sub învinuire (f.d.102, 139 vol.I), proces - verbal de aducere la cunoștința învinuitului a drepturilor și obligațiilor (f.d.104, vol.I), proces - verbal de audiere a învinuitului în limba rusă (f.d.105, 140 vol.I), rechizitoriul (f.d. 149-158, vol.I). De asemenea, instanța reiterează că, decizia integrală a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești la 06 aprilie 2023 în limba română. Având în vedere că condamnatul nu cunoștea limba română, decizia a fost tradusă în limba rusă și la 18 august 2023 i-a fost expediată acestuia prin poștă.

45. Completul reține că, chiar dacă condamnatul este vorbitor de limba rusă și a solicitat interpret, el este născut pe teritoriul Republicii Moldova și, până la comiterea huliganismului, a locuit în țară mai mult de 20 de ani. El a semnat mai multe acte, inclusiv cererea de recurs (f.d.68-77, vol.3), în limba română. Fiind audiat, atât în prima instanță, cât și în apel, a declarat că învinuirea adusă îi este clară, unde a depus declarații și a participat la procesul de interogare a părții vătămate, martorilor, precum și să conteste conținutul documentelor și proceselor-verbale ale acțiunilor procesuale. Mai mult, pentru remedierea încălcării dreptului la interpret, instanța de fond, a redus pedeapsa condamnatului cu șase luni. Prin urmare, acest argument este neîntemeiat.

46. În temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, condamnatul invocă că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, considerând că fapta comisă constituie o contravenție reglementată de art. 78 Cod contravențional. Acest argument nu a fost invocat în apel. Curtea de apel a exclus prevederile art. 90 Cod penal - suspendarea executării pedepsei, menținând condamnarea lui Serghei Zamuruev în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la pedeapsa de patru ani și șase luni de închisoare. Conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în asemenea cazuri, în recurs pot fi invocate doar temeiurile invocate în apel. Încadrarea juridică a faptei nu a fost invocată în apelul depus de apărare. Prin urmare, în această parte, recursul urmează a fi declarat inadmisibil în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală. În orice caz, tragerea de mai multe ori din armă pneumatică în automobilele în care se află oameni nu poate fi calificată conform art. 78 Cod contravențional.

b. Recursul avocatului în interesele condamnatului

47. Decizia putea fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei integrale. Decizia integrală a fost pronunțată la 29 martie 2023. Recursul avocatului a fost declarat la 26 ianuarie 2024. Instanța urmează să stabilească în primul rând dacă recursul a fost înaintat în termen.

48. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile. Acest termen urma a fi calculat de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală nu menționa expres dacă termenul de 30 de zile urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 al hotărârii Plenului CSJ nr.9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală. Pentru curgerea termenului de recurs nu conta momentul la care decizia instanței de apel era primită de către recurent, însă acesta putea solicita repunerea în termen.

49. Dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 22 februarie 2023, în prezența condamnatului și avocatului Ion Popa. Instanța a anunțat în cadrul aceleiași ședințe că decizia motivată va fi pronunțată la 29 martie 2023. La ședința din 29 martie 2023, condamnatul nu s-a prezentat, fiind prezent doar procurorul și avocatul Ion Popa (f.d. 221-222, vol.II). Decizia motivată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 06 aprilie 2023, fiind accesibilă publicului.

50. În această cauză termenul de recurs de 30 de zile a expirat cel târziu la 06 mai 2023. Avocatul Petru Răileanu a solicitat repunerea recursului în termen având în vedere că el a făcut cunoștință cu cauza penală la 30 noiembrie 2023. Aceasta poziție nu poate fi acceptată, întrucât la examinarea cauzei în apel a participat un alt avocat, care a primit decizia motivată pe 29 martie 2023 (f.d. 236, vol.II). Mai mult, decizia motivată a instanței de apel a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești la 06 aprilie 2023, asigurând posibilitatea tuturor persoanelor, să acceseze decizia. În asemenea circumstanțe, nu există motive care să justifice repunerea în termen, iar recursul avocatului este unul tardiv.

51. Prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu sunt aplicabile cauzei. Scopul art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeieri de recurs în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice (încheierea CSJ nr. [1ra-1910/2023](#), § 23).

52. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile condamnatului Serghei Zamuruev și a avocatului Petru Răileanu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea